NVE
Norges vassdrags- og energidirektorat

Sortland kommune
Postboks 117
8401 SORTLAND

Vår dato: 20.11.2024
Vår ref.: 202412154-3

Deres ref.: 24/2571

Saksbehandler:
Søren Elkjær Kristensen
22959291/sek@nve.no

NVEs uttalelse - Høring og offentlig ettersyn - Forslag til planstrategi 2024-2027 og forslag til forenklet planprogram for kommuneplanens samfunnsdel 2024-2034, Sortland kommune

Vi viser til brev datert 29.10.24. Saken gjelder høring og offentlig ettersyn av forslag til planstrategi og forslag til forenklet planprogram for kommuneplanens arealdel 2024-2034.

Om NVE

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) er nasjonal sektormyndighet med innsigelseskompetanse innenfor saksområdene flom-, erosjons- og skredfare, allmenne interesser knyttet til vassdrag og grunnvann, og anlegg for energiproduksjon og framføring av elektrisk kraft. NVE har også ansvar for å bistå kommunene med å forebygge skader fra overvann gjennom kunnskap om avrenning i tettbygde strøk (urbanhydrologi). NVE gir råd og veiledning om hvordan nasjonale og vesentlige regionale interesser innen disse saksområdene skal tas hensyn til ved utarbeiding av arealplaner etter plan- og bygningsloven (pbl).

NVEs merknader

Rammene for arbeidet med kommunal planstrategi er fastsatt i plan- og bygningsloven § 10-1. Planstrategien skal legge føringer for kommunen sitt planarbeid i perioden og bør omfatte en drøfting av kommunen sine strategiske valg knyttet til samfunnsutviklingen, som langsiktig arealbruk, miljøutfordringer, sektorene sin virksomhet og en vurdering av kommunen sine planbehov i perioden.

Forslag til planstrategi for Sortland knyttes opp mot FNs bærekraftsmål, herunder klima, det er positivt. Gjeldende kommuneplan ble vedtatt i 2022. Kommunen fremhever at en planstrategi ikke skal være mer omfattende enn nødvendig.

Vi mener planstrategien gir en god oversikt over hvilke planer som skal prioriteres i perioden 2024-2027. Gode risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS) er grunnleggende for kommunen sitt arbeid med samfunnssikkerhet. Vi forutsetter at kommunen gjennom ROS-

arbeidet påser å sikre ny og oppdatert kunnskap om fare for flom, skred, erosjon og overvann, og at dette blir lagt til grunn for arealplanleggingen.

God arealplanlegging er det viktigste virkemiddelet for å forebygge skader fra flom, skred, erosjon og overvann. Pågående klimaendringer vil øke risikoen for slike farer.

Vi erfarer at det ofte er en utfordring å sette av store nok og sammenhengende areal til å sikre overvannets avrenning på overflata i intense nedbørhendelser, vassdragenes kapasitetsbehov i flom, erosjonsutsatte areal, skredutsatte areal og nødvendige areal for avbøtende tiltak (sikringstiltak). Spesielt må dette være tema i fortettings- og transformasjonsprosjekt.

NVE sin rolle i kommunal planlegging er i hovedsak knyttet til arealbruk, og rammene for NVE sine forvaltningsoppgaver går frem av veileder 2/2017 - Nasjonale og vesentlige regionale interesser innen NVEs saksområder i arealplanlegging. Det er viktig at kommunen forankrer viktige hensyn for arealbruken i kommunal planstrategi og kommuneplanens arealdel. Vi viser til nedenstående punkter og anbefaler at de legges til grunn for det videre arbeidet med planstrategien:

Rundskriv H-5/18 Samfunnssikkerhet i planlegging og byggesaksbehandling. Kapittel 2.6 gir veiledning i hvordan hensynet til samfunnssikkerhet kan innarbeides i den kommunale planstrategien.

I Statlig planretningslinje for klimatilpasning kap. 4.3 står det bla. at *Kommunal og regional planstrategi skal omtale behovet for oppdatering av eksisterende eller utarbeiding av nye planer, i lys av forventede klimaendringer og tidligere uønskede naturhendelser. I planstrategien skal det gjøres en vurdering av om hensynet til et endret klima innebærer et behov for oppheving eller revisjon av gjeldende planer.* Viktigheten av oppdaterte arealplaner er og påpekt flere steder i Klima i endring – sammen for et klimarobust samfunn (s. 49-50), Meld. St. 26 2022-2023

For alle fylkene i landet er det utarbeidet klimaprofiler. Klimaprofil for Troms gir et kortfattet sammendrag av klimaet, forventede klimaendringer og klimautfordringer.

Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023-2027 skal følges opp i planstrategiarbeidet. Disse forventingene har også fokus på at planer må være oppdaterte. Regjeringen forventer at:

2. Arbeidet med planstrategier prioriteres for å sikre at planene er oppdaterte og møter behovene som følger av endringer i samfunnsmessige, demografiske, politiske og naturgitte forhold.

4. En langsiktig arealstrategi inngår som del av kommuneplanens samfunnsdel, og legges til grunn for kommuneplanens arealdel.

Regjeringen har også flere tydelige forventninger knyttet til klima, natur og miljø og samfunnssikkerhet og beredskap:

59. Kommunene bidrar til gode miljøforhold i og langs vassdragene gjennom deltakelse i arbeidet med vannområdene, gjennomføring av miljøtiltak og god arealforvaltning. Bruks- og verneverdiene i vassdragene sikres i planleggingen, og nedbygging av vassdragsnatur og utfylling i vassdrag reduseres.

63. Samfunnssikkerhet og beredskap vektlegges i planleggingen. Risiko- og sårbarhetsanalyser bygger på oppdatert kunnskap og legges til grunn for plan- og byggesaksbehandlingen.

65. De fylkesvise klimaprofilene benyttes.

Mer informasjon fra NVE
Flere nyttige veiledere og verktøy finnes på våre internettsider for arealplanlegging. Vi vil spesielt nevne kartbasert veileder for kommuneplanenes arealdel og kartbasert veileder for reguleringsplan.

På nettsida NVEs naturfarewebinar finner dere webinar om flom og skred i kommuneplaner, hvordan ivareta sikkerhet mot kvikkleireskred i arealplan og byggesak

Ta gjerne kontakt på e-post eller telefon ved konkrete spørsmål om NVEs saksområder.

Med hilsen

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Søren Elkjær Kristensen
Senioringeniør

Dokumentet blir sendt uten underskrift. Det er godkjent etter interne rutiner.

Mottakere:
Sortland kommune

Kopimottakere:
STATSFORVALTEREN I NORDLAND